

Collegial-Tidende

for

Danmark og Norge.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

Nr. 10. Den 8 Marts 1800.

Trykt i Kjøbenhavn hos Direktør Johan Frederik Schult.

Undertegnede ere Redaktører, Forlæggere og Udgivere af
denne Tidende:

Christian Knudsen. Peter Johan Monrad.
Cancelliesaadet og Udsessorer i det danske Cancellie.

Forgivninger.

Under 19 Februar d. A. er, igjennem det kongelige General Land-Oekonomi- og Kommerce-Kollegium, udsærdiget en Plakat, indeholdende Forbud mod Torstegarns Brug indtil videre i den Strækning af Sognedals Fjorden i Nordrebergenshuus Amt fra Lunden til Haagen og Eibet. Dens væsentlige Indhold er følgende: At, da en betydelig Deel af Hs. Majestæts Under-saatter, som boe ved Sognedals Fjorden i Nordrebergenshuus Amt i Norge allerundanigst have andraget, at der i den Strækning af bemældte Sognedals indre Fjord, hvilken før nogle Aar tilbage har været meget fiske- rig, nu aldeles spores Mangel paa Fisk, og, da de formene, at Harsagen til denne Mangel er at søge i den overhaand- tagende

tagende Mængde af Torskegarn, hvilke udsættes i den Strækning fra Gjestgivergaarden Lunden igjennem Norums Anner og Sognedalen til Aarsen i Øst, og til Eidet i Sønden, i hvilken Strækning Fjorden er smalst, hvorved Fiske, efter Formodning og Sandsynlighed, hindres i at søge dybere ind i Fjorden: saa, i hvorugjerne Hs. Majestæt end frider til at paabyde nogen Indskrænkning i Undersaatternes Næringsmaade, naar samme ei er stridende mod de til fælleds Vel givne Love og Anordninger, har Kongen dog, i Overeensstemmelse med det af bemældte Undersaatter yttrede Ønske, og med de af vedkommende Embedsmænds derover afgivne, paa det Lokale sig grundende, Erklæringer, fundet for godt at byde og befale saaledes:

Fra denne Anordnings Bekjendtgjørelse og indtil videre skal de saa kaldte Torskegarns Brug for alle og enhver aldeles være forbudet i Sognedals Fjorden fra Gjestgivergaarden Lunden og den deroverfor liggende Strandbred og fremdeles ind ad samme Fjord til Aarsen i Øst og Eidet i Sønden, under Straf af 5 Rdlr. for enhver, som findes at have for første Gang handlet imod dette Bud, anden Gang dobbelt, og saa fremdeles hver Gang i samme Forhold, til lige Deling mellem den, som saadant for Stedets Øvrighed bevisligen angiver, og Sognets Fattige.

Under 19 Februar d. A. er, igjennem General Land: Oekonomi- og Kommerce-Kollegium, udsærdiget et Reskript til Amtmanden over Nordrebergenhuus Amt, af følgende væsentlige Indhold: I det Hs. Majestæt, overeensstemmende med de af bemældte Amtmand og øvrige Embedsmænd igjennem fornævnte Kollegium til Allerhøiøstamme indgivne Esterretninger og Betænkninger, har, indtil videre, forbudet Torskegarns Brug i Sognedalsfjorden i den Strækning fra Gjestgivergaarden Lunden gjennem Norums Annex og Sognedalen til Aarsen i Øster og til Eidet i Sønder, hvilket Forbud indeholdes i Plakaten af ovennævnte Dato, vil Hs. Majestæt tillige have Amtmanden paalagt og befalet, at han ei alene nøiagtigen henvender sin Opmærksomhed derpaa, at han kommer i paalidelig Erfaring om, hvorvidt dette Forbud findes at opfylde sin Hensigt, hvorvidt nemlig efter Ophævelsen af Torskegarnets Brug paa det her omhandlede Sted Fiskens Mængde og Tilløb i hine Fiskevande igjen maatte tiltage, og Fiskeriet for menige Mand derved forøges, eller hvorvidt Udsaldet viste, at Forbudet igjen uden Skade maatte være at have, men at han ogsaa derom til Hs. Majestæt, igjennem General Land: Oekonomi- og Kommerce-Kollegium, inden Udgangen af Aaret 1802 indsender paalidelig Esterretning og Oplysning, og til den Ende forud indhenter vedkommende Fogeds og Sørensskrivers, samt, saavidt han det, til nøiere og bestemtere at skaffe Bished herom,

finder

finder fornødent, ogsaa andre gode og kyndige Mænds Betænkninger og Underretninger, som han sin Rapport over Sagen haver at vedlægge, da det er Kongens Vilje og Hensigt, ei at lade dette Forbud vedvare længer, end det af beviste og fyldestgjørende Grunde til Almuens Nytte og Fiskerieringens almindelige Vedligeholdelse findes fornødent.

Under 17 Jan. d. A. er, igjennem den holsteenske Regjering i Glückstadt, bekjendtgjort en Foranstaltning, angaaende de, af Stædernes Magistrater og Retter, udstedende Skibsdokumenters og andre vigtige Udfærdigelses Underskrift. Dets Indhold er, at Hs. Majestæt, for at afhjælpe de hidtil ofte opkomne Tvil og Feiltagelser om Gyldigheden af de Udfærdigelses, som skulle verificeres af Stadsøvrighederne, har fundet for godt, for Fremtiden at befale, at alle Skibsdokumenter og andre vigtige Udfærdigelses, især saadanne som have Deviis for lovlig Eiendom i fremmede Lande til Piemed, skulle, foruden det sædvanlige *Nomen collectivum* og det hostrykte Segl, af to Medlemmer af Kollegiet eller Retten forsynes med deres egenhændige Navns Underskrift.

En lige Befaling gjaelder for Hertugdømmet Slesvig.

Blans

Blandede Efterretninger.

Efterat Afhandlingerne med samtlige Vedkommende, hvis Grunde, enten hele eller for en Deel, til Kjøbenhavns Gaders Udvidelse ere udlagte, angaaende den Godtgjørelse, som, efter Hs. Majestæts Befalinger desangaaende, tilkom dem derfor, vare tilendebragte, indsendte Kjøbenhavns Magistrat, ved Skrivelse af 25 Nov. f. A., til det danske Cancellie sin Indberetning, der forklarer, at Erstatningens hele Beløb udgjør den Summe 293,443 Rdlr. 54 $\frac{1}{4}$ Sk.

Denne Erstatning har, ifølge den medsendte Extract af Protokollerne over Afregningerne desangaaende, for Stadens forskjellige Qvarterer været følgende.

Øster-Qvarter:	Rdlr.	ß.	Rdlr.	ß.
For Areal	69,458	48		
• Fundamenter	37,443	53		
• Vand	1,082	84		
	i alt	107,984	89	

Strand-Qvarter:

For Areal	50,073	12		
• Fundamenter	11,563	89 $\frac{1}{2}$		
• Vand	147	76		
	i alt	61,784	81 $\frac{1}{2}$	

Tæteris	169,769	74 $\frac{1}{2}$	
			Rdlr.

	Rdlr.	ß.	Rdlr.	ß.
Transport	—	—	169,769	74½

Snarens Qvarteer:

For Areal	7,297	48		
• Fundamenter	10,360	73½		
• Vand	576	55		
	i alt	18,234	80½	

Vester - Qvarteer:

For Areal	29,871	76		
• Fundamenter	24,309	43		
• Vand	687	77		
	i alt	54,869	4	

Norre - Qvarteer:

For Areal	20,630	8		
• Fundamenter	24,349	67½		
• Vand	1,889	48		
	i alt	46,869	27¼	

Frimands - Qvarteer:

For Areal	1,701	84		
• Fundamenter	1,377	64		
• Vand	621	8		
	i alt	3,700	60	

Summa 293,443 54½

For saa Meget af den, enhver Grundeier tilkom-
mende

mende, Godtgjærelse, som lader sig dele i 25, er af Magistraten under Hs. Majestæts Garanti udstedet Obligationer til Beløb, 288,800 Rdlr., over hvilke saavel Finants-Kollegiet, som Kommissionen for de Fonds, der er henlagte til denne Gjelds Afbetaling, ere tilfillede Fortegnelser. De øvrige 4,643 Rdlr. 54 $\frac{1}{2}$ B., som ere Bedkommende udbetalte, ere udredede af de Summer, der ere indkomne for Grundstykker, som ere blevne tilovers fra det af Samme, som til Gaden er udlagt, og hvilke, af Mangel paa Konfurence, ved Akkord, have maattet overlades til Ciere af tilstødende Grunde, for med disse under Eet at kunne bebygges.

Da der er begjært Cancelliets Resolution paa følgende Forespørgsel: Om Skiftebreve nødvendigen skal gives beskrevne, eller det maa efterlades, naar den efterlevende Egtesælle, Børn eller Arvinger, udtrykkeligen i Protokollen erklære, at de ei forlange samme? saa har bemældte Kollegium i den Anledning, under Dags Dato, tilskrevet Stiftamtmanden over Sjælands Stift: at det formener, at der, ved dette Spørgsmaals Besvarelse, bør fjernes imellem det Tilfælde, naar en Afsøds efterladte Arvinger alle ere myndige og tilstede, og, naar derimod enten alle eller nogle af Arvingerne ere umyndige eller fraværende. Antager man det første af disse to endte Tilfælde, da viser D. L. 5 — 2 — 16, at myndige

og

og nærværende Arvinger, uden Skiftetrettens Mellemkomst, selv kunne skifte imellem sig, og at Skifteretten intet har at bestille med et saadant Stervbo, med mindre dens Bistand udtrykkeligen begjæres; det maa selgeligt og komme an paa Arvingerne, hvorvidt de finde Skifterettens Medvirkning nødvendig, og de maae ansees berettigede til at faaet Doet ekstraderet, førend Skiftet er fuldbendt; men, om de endog blive enige om at lade Skiftet fuldføre af Skifteretten, saa følger dog ikke deraf, at de ere pligtige at bekoste Beskrivelsen af Skiftebrevet. — Skiftebrevets Beskrivelse kan derfor i dette Tilfælde ligesaa lidet paanødes Arvingerne, som en Domhaver eller den, der har erhvervet et Vidnesforhør, kan tvinges til at løse Domsakten eller Forhøret, naar de ikke i Forveien have begjært at faae samme beskrevne; og, hvad der saaledes er gjældende i Henseende til myndige Arvinger, naar disse alle ere tilstede, maa og gjælde i det Tilfælde, at een eller flere iblandt de myndige Arvinger ere fraværende, men have besiddet en Fuldmægtig til at paasee deres Tare under Skiftet, samt til at imodtage den dem tilfaldende Arvelod. Hvad der imod betræffer det andet af de forhen ommældte Tilfælde, naar nemlig en Afsdød efterlader sig enten umyndige Arvinger, eller fraværende, hvis Opholdssted ikke vides og med hvis Arvelodder selgeligen skal forholdes efter 5 — 2 — 9, da byder 5 — 2 — 15 (der just forudsætter det

det her omhandlede Tilfælde) „at der skal forfattes et „fuldkomment rigtigt Skiftebrev.“

Da nu disse Lovens Ord indeholde en bestemt Befaling om Skifteaktens Udstedelse, saa mener Cancelliet, at Skiftebrevet i dette Tilfælde nødvendigen skal gives befrevet til Arvingerne, og at disse eller deres Formyndere, ved at erklære til Protokollen, at de ikke forlange noget Skiftebrev, ikke kunne fritages for at tage samme befrevet. At antage det Modsatte, vilde stride baade imod den bogstavelige Fortolkning af Ordene i det allegerede Lovsted og imod Hensigten af den givne Befaling om Skifteaktens Udstedelse, som er, at sikre de Umyndige for Tab, da Skiftebrevet sætter Bedkommende, hvem Overopsynet med Børnemidlernes Administration er paalagt, i Stand til, at bedømme, om Skifteforvalteren og de, af denne til at paasee de Umyndiges Bedste under Skiftet beskikkede, Tilsynsværger, forsvarligen have jagttaget de Umyndiges Færd, og i Tilfælde at de Umyndige paa een eller anden Maade skulle være blevne forurettede, da at drage Bedkommende herfor til Ansvar.

Men denne for de Umyndiges Vel saa nyttige Kontrol med Skifteforvalterens og Tilsynsværgernes Forhold under Skiftet, vilde ikke kunne iværksættes, naar Børgerne, ved forud at tilkjendegive, at de ikke forlange nogen Skifteakt befreven, skulde kunne hindre sammes Udstedelse; thi derved vilde det blive vansteligst,

om

om ikke umueligt for Øvrigheden og Overformynderne at komme til Kundskab om de Forurettelser, der under et Stervboes Behandling maatte være tilføiede de Umyndige. Paa Grund heraf, og, da Fritagelsen for at bestøtte Beskrivelsen af Skiftebrevet derhos ikke allene vilde paadrage Rættens Betjente et betydeligt Tab i deres Embedsindkomster, men og gjøre Skaar i Hs. Majestæts Stempelpapirs Intrader og Justitskassens Indtægter, formener Kollegiet, at Arvingerne udi de i 5 — 2 — 15 omhandlede Stervboer ere pligtige at tage Skifteafgiften beskreven; men, at denne Bekostning dog kan, saavel efter Tingens Natur, som den allegerede Artikels tydelige Indhold, ikkun da paanødes Arvingerne, naar disse virkelig komme til at arve noget, hvilket bemældte Lovsted forudsætter.

I det kongelige Videnskabernes Selskabsmøde, den 21 Febr. d. A., oplæste Hr. Divisionskirurg Herholdt en Afhandling, indeholdende en historisk Udsigt og Fremstilling af de mange forskjellige Midler, som hidindtil have været forsøgte og anvendte til Luftens Forbedring i Gruber og ombord paa Krigsskibene.

Høiesterets-Dom udi Egen: Jens Pedersen Mørch og Guldbrand Pedersen Molden paa den ene,
og

og Thron Pedersen Tveten paa den anden Side, assagt den 6 Marts d. A.

”Laugtingsdommen bør ved Magt at stande, dog saaledes, at Processens Omkostninger for alle Retter ophæves, til Justits-Kassen betale Citanterne som Tabende 5 Rdlr.”

Til Cancelliet er indkommen en Forestilling om, at Forordningen angaaende Politi-Væsenet paa Landet, af 25 Marts 1791, Forordningen angaaende Forligelsesvæsenet, af 10 Juli 1795, og Forordningen om Rettens vedbærlige og hurtige Pleie, af 3 Juni 1796, samt en Cancelli-Resolution, af 26 Jan. 1793, forsaavidt disse handle om Barsels-Vidner, maatte ved en almindelig Anordning worde extendede, tydeligere bestemte og Almuen indskjærpede. I den Anledning har bemældte Kollegium, efterat have indhentet Høiesterets Tilforordnedes Betænkning, under 7 Decbr. f. A., tilskrevet Stiftamtmanden over Viborg Stift: at, da Forordningen af 3 Juni 1796, Kap. 6te, i Henseende til Stevnevidner, har gjort en ny og almindelig Bestemmelse, og sammes 22 §. endog udtrykkelig fastsætter, at de, efter den foregaaende 18 §, dertil udnævnte Mænd, skulle ene og alene være bemyndigede til at forkynde Stevninger, med hvilke Tilsigelser til Forligelses-Kommissioner og Politiretter maae sættes i Klasse, saa fly-

der

der deraf, at hvad der i Forordningen af 25 Marts 1791 § 22 og 10 Juli 1795 § 36 og 37 angaaende Varselsvidner i Politi- og de til Forligelses-Kommissioner henhørende Sager, er anordnet, for saavidt samme er, stridende imod Forordningen af 3 Juni 1796 6te Kap., maa ansees ved sidstnævnte Forordning deels at være ophævet, deels yderligere bestemt, hvoraf da igjen følger, at der, med disse Varsels-Vidners Udnævnelse, Indkaldelsernes Afhjemling m. v., bør forholdes efter de i nysansførte Forordnings 6te Kapitel gjorte Bestemmelser.

Da det kongelige Generalitets- og Kommissariats-Kollegium havde yttret det Ønske, at der, med Hensyn til Forsvarsvæsenet paa Kronborg, maatte ske saadan Forandring i Regimenternes National-Distrikters Inddeling, at Artilleri-Korpsen kunde faae, under dets i Sjælland havende 600 nationale Artillerister, 1 til 200 Mand tilbelte i Nærheden af Kronborg, imod at de Regimenter, hvorunder disse Nationale for Tiden henhøre, igjen erholdte et lige Antal af Artilleriets Nationale: saa er Landmilice-Sessionen for Kronborg Amt, under 14 Jan. sidstleden, paalagt, at iværksætte denne af Generalitetet attraaede Forandring saaledes, at af Kronborg Amt fratages det danske Liv-Regiment saa mange Landsoldater, som Artilleriet behøver, i Nærheden af Kronborg,

borg, imod at bemælbte Regiment erholder det manglende Antal af Roeskilde og Holbeks Ranter, af hvilke Artilleriets Nationale hidtil ere tagne; Ligesom det end videre, under 31 s. M., er besejlet, at det Antal Nationale, som saaledes ombyttes imellem Artilleri-Korpsen og det danske Liv-Regiment, skal bestemmes til 200 Mand, og at, siden disse ere ukyndige om den forskjellige Slags Tjeneste, og deres Indkaldelse i denne Anledning uden for den sædvanlige Exerceertid vilde være en Byrde for dem, Ombytningen da skal skee successive med $\frac{1}{3}$ Deel aarlig, altsaa med nye Udskrevne, indtil Forandringen paa denne Maade er iværksat.

Den 7 Marts d. A. er Biskoppen over Sjælands Stift, Doktor Walle, tillagt kongelig Ordre, til heretter at paatage sig alle de Forretninger, som hidindtil ere blevne besørgede af forhen værende Konfessionarius Doktor, Bastholm.

I Anledning af en indkommen Forespørgsel fra Sognepræsten til Haring og Stagstrup Menigheder i Aalborg Stift, om ikke 9 Afbyggere paa Ølands Hovedgaards Mark skulle offere til ham paa de 3 Høitider for deres Personer, uden Hensyn til, at de betale Ølands Eier deres Andeel af det saa kaldte Præste-Offet, der dog kun formeentligen bliver at ansee, som en liden Godtgjæ-

gjørelse for Tienden m. v.: har bemældte Kollegium, under 1 d. M., tilskrevet Biskoppen over Aalborg Stift, at det ansees for rigtigst, at den ovennævnte Afgift repareres i Forhold til enhver Afbyggers Hartkorn, for saavidt samme kan ansees, som en Refusion for Tienden, men at, for saavidt den ansees for Offer, bør hver yde sit.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 7 Marts ere Kammerraad og Kommitteret i Rentekammeret P. Evers og Kaptein og Kommitteret sammesteds H. N. Arktander beskikkede til virkelige Justitsraader; s. Dato er den til Sognepræst for Sønderup og Suldrup Menigheder i Viborg Stift af Hs. Majestæt nyligt beskikkede Kand. Theol., A. P. Bregendahl, konfirmeret til Sognepræst for Schjorping og Fræer Menigheder i samme Stift.

Under det tydske Cancellie: Den 28 Februar er den hidtilværende Adjunkt ved det philosophiske Fakultet i Kiel, Dr. J. W. Christiani, beskikket til Sekretær, Kasserer og Regnskabsfører ved Enke- og Baisenkassen sammesteds; Justitsraad og Over-Bei-Inspektør, M. C. Piper, i Schlesvig, ligeledes til Etatsraad.

Under Generalitetet: Den 28 Februar ere Sec. Lieutenant K. E. v. Holstein af Liv-Garden til Fods og Kornet a la suite v. Schack af Husar-Regimentet, efter Ansøgning, i Naade afskedige af Krigstjenesten; og Fændrikkerne

drifkerne à la suite v. Reinhardt af oplandske Infanteri-Regiment og v. Numohr af den søndensjældske Skiløber-Batallion forflyttede saaledes, at denne ansættes ved bemældte Regiment, og hiin ved Batallionen; f. D. er Fuldmægtigen i Generalitets- og Kommando-Kontoret, Sekretær Gløersen, beklædt til surnummerær Sekretær ved samme Kontor og til virkelig Krigsraad; Rancellist, Sekretær Alling, til Fuldmægtig, og surnummerær Rancellist, Sekretær Tuxen, til virkelig Rancellist, begge ved bemældte Kontor.

Under Deconomie- og Commerce-Collegium: Den 26 Februar er Cancelliraad og forrige Bykriver paa St. Croix, E. Ewald, udnævnt til Handels-Kommisær i Cetto; Kopiisten i Handelsfags og Konsulat-Sekretariatet under fornævnte Kollegium, Rand. Juris M. J. C. Herbst ligeledes til konstitueret Fuldmægtig, og Studiosus J. W. Winther til Kopiist i bemældte Sekretariat.

Under Rentekammeret: Den 26 Februar ere Lieutenant N. Müller, Lieutenant H. Frisach, Fændrif S. N. Borchgrevink, J. Nørbech og J. E. G. Schrøder forundte Bestallinger som Landmaalere. Den 28 f. M. ere Sekretæren ved Skatkammer-Direktionen, Kammer-Sekretær M. C. Elsen, Sekretær og Chef for det danske og norske Tabel-Kontor, J. Mandix, Sekretær og Renteskriver for Christiansands og Bergens Stifters, samt det islandske Kontor, A. Jensen, Finants-

nantssekretær E. Birch, Kammersekretær for Rentekammerets danske og norske Cancellie, J. H. Gundelach, Kammersekretær for samme Kammeres tyske Cancellie, J. E. F. Heinzelmänn, Landmaalings-Konduktor N. Morville, Renteskriver for det søndensjeldske Kontor, L. Bentsen, og Bogholder ved Ekstraats-Kommissionen E. Olrog udnævnte til virkelige Kammerraader.

Under General-ToldKammeret: Den 26 Februar er endnu en Portkontrolør-Post oprettet ved Portene for Kjøbenhavn, og dertil beskikket forrige Toldbetjent E. H. Harffe; samme Dato er P. Holst beskikket til Toldbetjent i Kjøbenhavn; S. Deichman med Pension entlediget fra Toldbetjent-Posten i Sogn under Moss Toldsted, og dertil igjen beskikket H. Nørregaard. Den 5 Marts ere den anden Told-Inspektør i Kjøbenhavn Sekretær E. Agerfow, Renteskriveren i det jydsk Toldkontor E. A. From, og Renteskriveren i det sjællandske og lollandske Toldkontor J. J. Bastholm beskikkede til virkelige Kammerraader.

Under Admiralitetet: Den 21 Febr. er H. M. Siersted beskikket til Forvalter paa Fæstningen Christianss, i den derfra med Pension entledigede U. F. Nissens Sted.

Under Kjøbenhavns Magistrat: Den 26 Marts er N. Lange beskikket til Stadsmægler i Kjøbenhavn.